

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3746

av **Linda Snecker m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2016/17:186 Fortsatt giltighet av en tidsbegränsad bestämmelse i inhämtningslagen

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2016/17:186 Fortsatt giltighet av en tidsbegränsad bestämmelse i inhämtningslagen.

Motivering

I lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen) regleras förutsättningarna för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket att i underrättelseverksamhet hämta in övervakningsuppgifter om elektronisk kommunikation från teleoperatörerna. Lagen är huvudsakligen inriktad på brott med ett straffminimum på fängelse i minst två år. I lagens 3 § finns dock en särskild bestämmelse som tillåter att uppgifter inhämtas vid brottslig verksamhet som innefattar vissa särskilt angivna samhällsfarliga brott med ett straffminimum lägre än två års fängelse. Bestämmelsen i fråga är tidsbegränsad och upphör att gälla vid utgången av 2017. I propositionen föreslår regeringen nu att bestämmelsens giltighetstid förlängs för att gälla till utgången av 2019.

En inspektion som Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIN) nyligen genomfört visar dessutom att Säkerhetspolisen vid beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation har angett en ofullständig brottsrubricering samt åberopat fel bestämmelse i inhämtningslagen till stöd för inhämtningarna. Nämnden konstaterar att felen tycks ha sin grund i att ”erforderlig noggrannhet inte har iakttagits vid handläggningen av inhämtningsärendena”, varmed nämnden riktar kritik mot Säkerhetspolisen. Tillämpningen av inhämtningslagen innebär inte betydelselösa integritetsintrång för de personer som ärendena avser och de personer som dessa har kontakt med, och därför är det av stor vikt att lagen används på ett korrekt sätt av de

brottsbekämpande myndigheterna. SIN har även i tidigare uttalanden kritiserat Säkerhetspolisens tillämpning av lagen.

Den EU-rättsliga regleringen på området återfinns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation. I EU-domstolens dom i de förenade målen C-203/15 och C-698/15 från den 21 december 2016 har domstolen uttalat sig om hur direktivet ska tolkas när det gäller tillåtligheten av nationell lagstiftning som reglerar skydd och säkerhet för trafikuppgifter och lokaliseringssuppgifter och i synnerhet nationella myndigheters tillgång till lagrade uppgifter.

Under remissbehandlingen av den promemoria som ligger till grund för propositionen ifrågasatte flera remissinstanser om 3 § inhämtningslagen var förenlig med EU-domstolens tolkning av direktivet. Advokatsamfundet skriver t.ex. i sitt remissvar att avgörandet tydligt visar att Sveriges krav på datalagring strider mot EU-rätten och anser att det mot den bakgrunden är orimligt att ytterligare en gång temporärt förlänga den aktuella bestämmelsen i inhämtningslagen. I likhet med flera andra remissinstanser avstyrker Advokatsamfundet regeringens förslag att förlänga bestämmelsens giltighetstid. Regeringen och riksdagen borde i stället, anser Advokatsamfundet, skyndsamt vidta åtgärder för att ändra svensk lagstiftning på området i enlighet med EU-domstolens avgörande.

Inte heller Lagrådet tillstyrker regeringens förslag. I sitt yttrande kritiserar Lagrådet regeringen för att i lagrådsremissen varken ha analyserat hur 3 § inhämtningslagen förhåller sig till EU-domstolens dom eller tagit ställning till om den svenska bestämmelsen är förenlig med domstolens tolkning av gemenskapsrätten. Att Säkerhetspolisen behöver ha tillgång till vissa uppgifter menar Lagrådet inte är tillräckliga skäl för att behålla en lagreglering vars tillåtlighet är oviss, så ”i avsaknad av en utredning och analys som ger ett någorlunda klart besked om att 3 § inhämtningslagen är förenlig med gemenskapsrätten kan Lagrådet inte tillstyrka remissens förslag att paragrafens giltighetstid ska förlängas”.

Mot bakgrund av det ovan anförda anser Vänsterpartiet att det saknas skäl för att bifalla regeringens förslag om att för fjärde gången i rad temporärt förlänga giltighetstiden av 3 § inhämtningslagen. Riksdagen bör därför avslå regeringens proposition 2016/17:186 Fortsatt giltighet av en tidsbegränsad bestämmelse i inhämtningslagen. Detta bör riksdagen besluta.

Linda Snecker (V)

Nooshi Dadgostar (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Karin Rågsjö (V)

Rossana Dinamarca (V)

Maj Karlsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)